

LIETUVOS TARNACIONALINĖS KOORDINACINĖS
ASOCIACIJOS PROGRAMA

"Concordia parvae res
srescunt, discordia maxima
dilabuntur"
/Santarvė mažus dalykus ugdo,
nesantarvė didžius žlugdo/
Romos istorikas Salustijus

1. B e n d r i e j i p r i n c i p a i

1.1. Lietuvos tarnacionalinės koordinacinė asociacija, atmesdama totalitarizmo ideologiją ir praktiką, remiasi pilietiniais judėjimais, kurie siekia visuomenės tautinio ir moralinio atgimimo, jos persitvarkymo demokratijos ir humanizmo pagrindais.

1.2. Koordinacinės asociacijos tikslas suvienyti Lietuvoje gyvenančias tautines bendrijas tarpusavio santykių normalizavimo, gerinimo ir stiprinimo tikslais.

1.3. Koordinacinė asociacija yra forumas, kur kiekviena Lietuvos tautinė bendrija (ar jos dalis), deleguojanti į Asociaciją savo atstovus, gali nevaržoma išreikšti savo pažiūras į Lietuvoje ir kitur esančius tarnacionalinius santykius, į vykstančius procesus ir gauti paramos, kai, Asociacijos narių nuomone, tokia parama jai bus reikalinga.

1.4. Koordinacinė asociacija, turėdama lietuvių tautos bei kitų Lietuvoje esančių tautinių bendrijų deleguotą moralinę teisę reikšti dėl keliamų klausimų savo nuomonę ir vadovaudamasi ta moraline teise, siūlys Respublikos vadovybei bei kitiems valdžios organams, atskiroms tautinėms bendrijoms, visuomeniniams judėjimams bei draugijoms galimų tarnacionalinių problemų sprendimus.

1.5. Koordinacinė asociacija nepriklauso nuo jokių valdžios organų ir visuomeninių organizacijų, palaiko dialogą su Lietuvos vadovybe, sprendžiant iškylančius tarnacionalinius klausimus, ir visuomeniškai kontroliuoja valdžios organų šios srities veiklą.

1.6. Koordinacinės asociacijos pagrindinis veiklos metodas - atviras dialogas, ieškant tarp tautinių bendrijų kontak-

tų ir konsolidacijos. Vadovaujamasi šūkiu: visi už vieną, vienas už visus!

2. Lietuvių ir kitų tautinių grupių politinis konsolidavimas

2.1. Koordinacinė asociacija įsitikinusi, jog nė viena tauta nėra atsakinga už autokratinį režimą vykdytą genocidą ir deformacijas, kurios maitojo Lietuvos gyventojus, nei už atskirų savo tautiečių veiksmus, kuriais buvo padarytos skriaudos kitų tautybių žmonėms. Suvokus šią tiesą, sumažės ar net visai išnyks tarpnacionalinis įtarumas.

2.2. Koordinacinė asociacija pripažįsta Lietuvos žemę vienintele nuo protėvių paveldėta žemės rutulio vieta, kurioje lietuvių tauta gali save reprodukuoti, gyventi, ugdyti savo kalbą ir kultūrą, turėti savo istoriją. Lietuvių tautos išlikimas savo žemėje yra ne tik kiekvieno lietuvio, bet ir visų Lietuvos tautinių grupių kultūrinis ir ekonominis stiprinimas, yra svarbi lietuvių kultūros turtėjimo ir tarpnacionalinių santykių gerinimo bei stiprinimo prielaida.

2.3. Tautinių mažumų lygiateisiškumo garantijų siekimas, įgyvendinant faktišką tautų santarvę bei bendradarbiavimą, tautų santykių konsolidavimas ir nesavanaudis savitarpio pagalbos realizavimas Koordinacinės asociacijos nuomone, yra tvirtas pagrindas visų tautų lūkesčių išsipildymai bei teisių įgyvendinimui, nacionalinių jausmų ir piliečių žmogaus orumo gerbimo sąlygų sudarymui.

2.4. Koordinacinė asociacija visų Lietuvoje gyvenančių tautinių grupių vardu pripažįsta ir visomis galimomis akcijomis remia Lietuvos suverenitetą, t.y. teisę į ekonominį, politinį bei kultūrinį savarankiškumą bei nedalomumą. Lietuvos suverenitetas - tai viso krašto piliečių teisė įprastais demokratiniiais metodais bet kurioje situacijoje spręsti savo krašto likimą tiek iš esmės, tiek iš dalies.

2.5. Koordinacinė asociacija mano, kad nekontroliuojama imigracija į Lietuvą, susijusi su žmonių atotrūkiu nuo gimtosios žemės bei kultūros, sudarko demografines proporcijas ir yra žalinga tautų nacionaliniams interesams. Migraciją būtina kontroliuoti remiantis Lietuvos pilietybės įstatymu.

3. Tautinių bendrijų istorinės atminties suvokimas

3.1. Tautinių bendrijų istorinė atmintis laikoma būtina prielaida tautinei tapatybei bei tęstinumui egzistuoti, bet kurios tautinės bendrijos savimonei ir saviraiškai kilti. Kiekvienos tautinės grupės savimonę ir saviraišką Koordinacinė asociacija laiko neįkainojamomis vertybėmis ir svarbiais visuomenės atsinaujinimo veiksniais.

3.2. Asociacija laiko nesuderinamu su demokratijos principais dalyku nacionalinio nihilizmo bei antihumaniško tautų sumaišymo ir "suliejimo" politiką bei praktiką, ne vieną tautą privedusią prie etninio išnykimo ribos.

3.3. Visų Lietuvos tautinių bendrijų kiekvieno nario pilietinio aktyvumo skatinimas, tolerantiškumo ir geranoriškumo tarpusavio santykiuose skatinimas, vieni kitų gyvenimo būdo ir tradicijų, šventovių ir kapinių gerbimas laikytini kasdieniais gyvenimo principais, ugdančiais demokratinę visuomenę.

4. Tautų kultūrinis bendradarbiavimas

4.1. Koordinacinė asociacija remia lietuvių tautos pastangas įgyvendinti lietuvių kalbos kaip valstybinės kalbos statusą, kartu skatina visų Lietuvoje gyvenančių tautinių grupių kalbų laisvą vartojimą ir ugdymą jų ikimokyklinėse įstaigose, mokyklose, kultūros bei kitose tautinės veiklos organizacijose. Kalbų kultūros vystymas sudaro reikiamas sąlygas branginti ir puoselėti Lietuvos kultūrą, apimančią visų gyvenusių ir gyvenančių Lietuvoje tautinių grupių kūrybinį indėlį.

4.2. Koordinacinė asociacija pripažįsta, kad Respublikoje gyvenančių tautinių bendrijų nacionalinės kultūros ir raštinios gimtąja kalba ugdymas, kultūrinio palikimo išsaugojimas ir jo puoselėjimas yra kuo glaudžiausiai susiję su Lietuvoje atkuriamos tautinės švietimo sistemos įgyvendinimu. Asociacija pritaria nacionalinės mokyklos tikslui - ugdyti asmenybę -

Lietuvos pilietį patriotą remiantis lietuvių tautos bei kiekvienos tautinės bendrijos istorinėmis ir kultūrinėmis tradicijomis. Dėstomosios disciplinos turi būti pateikiamos Lietuvos kultūros kontekste ir požiūriu.

5. Lietuvos piliečių politinių teisių ir laisvių garantija

5.1. Koordinacinė asociacija pripažįsta, jog piliečio asmens teisės ir laisvės, pilietinė santarvė turi būti grindžiama Lietuvos Konstitucija bei pilietybės įstatymu, kurie deramai atsižvelgtų į SNO Generalinės Asamblėjos 1948 m. priimtą Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, 1975 m. Helsinkio pasitarimo Baigiamąjį aktą bei kitus tarptautinius teisinius dokumentus.

5.2. Koordinacinė asociacija palaiko ir propaguoja Lietuvos visuomenės pasiūlymus dėl Respublikos viešojo gyvenimo demilitarizavimo, karinio parengimo panaikinimo mokymo įstaigose, studentų atleidimo nuo tarnybos kariuomenėje ir Lietuvos piliečių karinės tarnybos atlikimo Respublikos teritorijoje.

5.3. Koordinacinė asociacija laiko savo pareiga aiškinti priežastis ir viešai svarstyti tautiniu pagrindu pasitaikančias neteisingumo apraiškas, tautinio orumo, kultūros ir kalbos žeminimo, nacionalinių santykių įtampos atvejus, ieškoti šių reiškinių teisėtų šalinimo būdų.